

Kosmopolitisme-10

Petra Bolhuis &
Theo Meereboer
Maieutiek 2017

Kosmopolitisme (K. 13)

Er zijn dus twee zaken die verweven zijn in het begrip kosmopolitisme.

1. Dat we verplichtingen hebben ten opzichte van anderen, verplichtingen die verder reiken dan alleen onze naaste familie, of zelfs mensen met wie we de formele band van gedeeld burgerschap delen.
2. De andere is dat we de waarde van niet alleen het menselijk leven serieus nemen, maar ook de waarde van bepaalde mensenlevens, en dat houdt in dat we ons moeten interesseren voor de gebruiken en overtuigingen waaraan die levens hun waarde ontleenen.

Wat we ook verplicht zijn aan anderen (en zij aan ons), ze hebben vaak het recht om hun eigen gang te gaan.

Maieutiek-2017 kosmopolitisme-10

Erecode (E. 191)

“Een erecode bepaalt hoe mensen met bepaalde identiteiten het recht verwerven op respect, hoe ze dat kunnen verliezen, en hoe het hebben en verliezen van eer de wijze verandert waarop die mensen worden behandeld.”(E.191)

Maieutiek-2017 kosmopolitisme-10

Eerwereld en gelijkheid

- Eerwereld komt uit de hiërarchie en moet nu vorm krijgen in een samenleving die vrijheid, gelijkheid en broederschap heeft geïntroduceerd met de Franse revolutie.
- Argwaan tegen het maken van verschil maakt ook dat het ‘iedereen krijgt een prijs’ een rol gaat spelen.
- Het zoeken naar nieuwe criteria voor verschil in waardering en respect lijkt van groot belang, maar hoe doen we dat?

Maieutiek-2017 kosmopolitisme-10

Amoreel kapitalisme en de verschillende culturen

Het voldoen aan het opheffen van de schaarste viel een lange tijd samen met het ‘goede’ doen.

Dat heeft een kapitalistische uitbreiding van de westerse wereld over de andere culturen opgeleverd.

Maar als alleen nut en efficiëntie tellen, wat blijft er dan over aan andere waarden?

Maieutiek-2017 kosmopolitisme-10

Slavernij en kolonialisme

Het verleden van het westen bestaat enerzijds uit de erfenis slavernij en kolonialisme, maar anderzijds uit emancipatie en streven naar gelijkheid.

Door het zichtbaar zijn van een fysiek verschil tussen het westen (wit) en de voormalige slaven en de mensen uit de koloniën (niet wit) lijkt daar de grootste tegenstelling tussen te bestaan.

Emancipatie wordt daardoor tegengehouden. Dat het met (witte) vrouwen ook lijkt te lukken is een positief teken dat het wel kan.

Maieutiek-2017 kosmopolitisme-10

Narratief, eerwereld en het waarheidsvertoog

- Een narratief is een verhaal waarin het verleden wordt gedeeld en nieuwe gebeurtenissen worden ingevlochten zodat het narratief toekomstbestendig is.
- Het gaat niet om feiten in een waarheidsvertoog, maar om betekenisverlening.
- Een narratief moet respect opbrengen voor diegenen die een waardevol leven leiden.

Maieutiek-2017 kosmopolitisme-10

kosmopolitisme en de 'ander'

- <https://www.youtube.com/watch?v=YWyl77Yh1Gg>

Maieutiek-2017 kosmopolitisme-10

Maar hoe nu verder?

- Hoe kunnen we kosmopolitisme effectueren in deze wereld?
  - We zoeken allemaal moderne vormen van ambacht tegen het noodlot,
  - We zijn allemaal gebonden aan een wereld op aarde,
  - We hebben allemaal te weinig houvast aan alleen instrumenteel handelen en feiten,
  - We zoeken naast het instrumentele handelen ook naar vormen van zin, respect en betekenis.

Maieutiek-2017 kosmopolitisme-10

Ontmoetingen

- De gedeelde belangen maken contact noodzakelijk en daarmee ontmoeten we elkaar,
- We reizen, studeren en drijven handel in een wereld, niet in een natiestaat of een provincie.
- De ontmoeting maakt erkenning mogelijk: op onbewust niveau weet je dat er andere mensen zijn.

Maieutiek-2017 kosmopolitisme-10

Broederschap

'Mensen voelen zich nu minder *connected*, al zijn ze dat technisch, via het systeem en via internet, juist meer. Ze zijn op zoek naar zichzelf, maar moeten antwoord vinden op de vraag: wie is wij? Ze moeten erkennen dat er geen tegenstelling kan bestaan tussen het individu en de gemeenschap. En daarvoor is een besef van broederschap nodig.' Matthieu Niango (uit de zang van de kolibrie)

Maieutiek-2017 kosmopolitisme-10